

Non-official translation / Traduction non-officielle

NEM HIVATALOS FORDÍTÁS

A Miniszteri Bizottság fogvatartottak gyermekeiről szóló CM/Rec (2018) 5 ajánlása a
Tagállamok számára

(elfogadta a Miniszteri Bizottság 2018. április 4-én a miniszteri képviselők 1312. ülésén)

A Miniszteri Bizottság az Európa Tanács Alapokmányának 15. b cikkében foglaltak alapján,

Figyelembe véve, hogy az Európa Tanács célja, hogy egységet teremtsen a tagállamai között, különösen a közös érdeklődésre számot tartó jogszabályok harmonizációjával.

Figyelembe véve azon gyermekek nagy számát, akiknek szülei börtönbüntetést töltenek a tagállamokban.

Megerősítve, hogy a fogvatartott szülők gyermekeit ugyanazon jogok illetik meg, mint minden más gyermeket.

Felismerve az akadályokat, amelyekkel a fogvatartott szülők gyermekei szembesülnek a családi kapcsolatok fenntartása során, különösen a minőségi kapcsolat hiányát, a megbélyegzést, valamint a szabadságmegvonás egzisztenciális, pszichológia és egyéb következményeit.

Elismerve, a szülő fogvatartásának hatásait és tudomásul véve, hogy a börtönkörnyezet nehézségeket okozhat a gyermeknek.

Továbbá figyelembe véve, hogy a szülő-gyermek kapcsolat nem minden esetben pozitív és egészséges.

Tekintettel arra, hogy enyhíteni lehessen a szülő fogvatartásának negatív hatásait a gyermekre és a szülői kompetenciákra, figyelembe véve a gyermek érdekeit a család újraegyesítésére, - amennyiben az lehetséges - továbbá felismerve, hogy a fogvatartott szülők gyermekei veszélyeztetett helyzetben vannak valamint, hogy a szükségleteik és jogaik, részét képezik az Európa Tanács 2016-2021 közötti időszakra szóló Gyermeki Jogi Stratégiájának, és az egyes nemzeti gyermekvédelmi együttműködési stratégiáknak is.

Meggyőződésünk, hogy a gyermek és a fogvatartott szülő közötti kapcsolat pozitívan befolyásolhatja a gyermeket, a szülőt, a büntetés-végrehajtás személyi állományát és a büntetés-végrehajtás körülményeit, összességében az egész társadalmat. A gyermek szükségleteinek és jogainak tiszteletben tartása és a kapcsolattartás minősége összeegyeztethető a fogvatartás rendjével és biztonságával.

Figyelembe véve, fogvatartott szülők gyermekeinek speciális igényeit annak érdekében, hogy a többi gyermekhez és szülőhöz hasonló lehetőségekkel rendelkezhessenek.

Figyelembe véve az alábbi Európa Tanácsi jogi eszközöket:

- *Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (ETS No. 5);*
- *Convention on Contact concerning Children (ETS No. 192);*
- *Convention on the Transfer of Sentenced Persons (ETS No. 112);*
- *Additional Protocol to the Convention on the Transfer of Sentenced Persons (ETS No. 167);*
- *Recommendation Rec(92)17 of the Committee of Ministers to member States concerning consistency in sentencing;*
- *Recommendation Rec(93)6 of the Committee of Ministers to member States concerning prison and criminological aspects of the control of transmissible diseases including Aids and related health problems in prison*
- *Recommendation Rec(97)12 of the Committee of Ministers to member States on staff concerned with the implementation of sanctions and measures;*
- *Recommendation 1469 (2000) of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe “Mothers and babies in prison”;*
- *Recommendation Rec(2003)22 of the Committee of Ministers to member States on conditional release (parole);*
- *Recommendation Rec(2006)2 of the Committee of Ministers to member States on the European Prison Rules*
- *Recommendation Rec(2006)13 of the Committee of Ministers to member States on the use of remand in custody, the conditions in which it takes place and the provision of safeguards against abuse;*
- *Recommendation CM/Rec(2008)11 of the Committee of Ministers to member States on the European Rules for juvenile offenders subject to sanctions or measures;*
- *Recommendation CM/Rec(2010)1 of the Committee of Ministers to member States on the Council of Europe Probation Rules;*
- *Recommendation CM/Rec(2012)12 of the Committee of Ministers to member States concerning foreign prisoners;*
- *Recommendation CM/Rec(2014)4 of the Committee of Ministers to member States on electronic monitoring;*

- Recommendation CM/Rec(2017)3 of the Committee of Ministers to member States on the European Rules on community sanctions and measures;

Figyelembe véve továbbá az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjogát.

Valamint:

- the United Nations Convention on the Rights of the Child (1989);

- the United Nations Model Agreement on the Transfer of Foreign Prisoners and Recommendations on the Treatment of Foreign Prisoners (1985);

- the United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-custodial Measures for Women Offenders (the Bangkok Rules) (Resolution 2010/16 of the Economic and Social Council);

- the United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners (the Nelson Mandela Rules, 2015)

- the United Nations Committee on the Rights of the Child report and recommendations of the day of general discussion on “Children of incarcerated parents” (2011);

- the Charter of Fundamental Rights of the European Union (2009);

- the European Union Council Framework Decision 2008/909/JHA on the application of the principle of mutual recognition to judgments in criminal matters imposing custodial sentences or measures involving deprivation of liberty for the purpose of their enforcement in the European Union;

- the European Union Council Framework Decision 2008/947/JHA on the application of the principle of mutual recognition to judgments and probation decisions with a view to the supervision of probation measures and alternative sanctions;

- the European Union Council Framework Decision 2009/829/JHA on the application, between member States of the European Union, of the principle of mutual recognition to decisions on supervision measures as an alternative to provisional detention;

Figyelembe véve, hogy a büntetőpolitika, az ítélkezési gyakorlat és a Tagállamok börtönrendszereinek szervezése közös elvek és sztenderdek szerint kell, hogy kialakításra kerüljön, amely támogatja és védelmezi a fogvatartottak gyermekeit.

Egyetértve abban, hogy további etikai és szakmai normák kialakítása szükséges a nemzeti hatóságok, különösen a bírók, ügyészek, büntetés-végrehajtási szakemberek, pártfogó felügyelői szolgálatok illetve gyermekjóléti és támogató szervezetek részére, a gyermekek és a fogvatartott szülei jogainak a tiszteletben tartása érdekében.

Figyelembe véve az egyes Tagállamok alkotmányos alapelveit, jogi hagyományait és a bírói testület függetlenségét.

Elismerve, hogy számos hatóság és szervezet áll kapcsolatban a fogvatartottak gyermekeivel, amely szervezeteknek szükségük van egy, az Európa Tanács sztenderdjeivel megegyező, koherens alapelv rendszerre.

Javaslattal él, hogy a tagállamok kormányai:

- vegyék figyelembe a törvényhozásuk, szabályozásuk és gyakorlatuk során a jelen mellékletben kiadott ajánlást,
- biztosítsák, hogy a jelen ajánlás és a hozzá kapcsolódó magyarázat szövege lefordításra és minél szélesebb körben terjesztésre kerüljön a megfelelő hatóságok, szervezetek, szakemberek és egyesületek számára, valamint legyen elérhető fogvatartottak és a gyermekeik részére is.

A CM/Rec (2018)5 melléklete

I. Meghatározások, alapértékek és hatály

Meghatározások

A jelen ajánlás értelmezése szerint:

- a. „gyermek” minden 18. életévét be nem töltött személy,
- b. „börtön” a letartóztatás foganatosítására és a jogerős szabadságvesztés végrehajtására kijelölt hely,
- c. „fogvatartott szülő” büntetés-végrehajtási intézetben fogvatartott szülő (a nemzeti törvények meghatározása szerint),
- d. „csecsemő a börtönben” börtönben élő és/vagy született nagyon fiatal gyermek,
- e. „gondviselő” olyan személy, aki rendszeres napi jelleggel felügyeli és gondját viseli a gyermeknek,
- f. „igazságügyi testület” bíróság, bíró vagy ügyész.

Alapértékek

Az ajánlás az alábbi alapelvek mentén került megalkotásra:

- minden a gyermekkel kapcsolatos esetben a gyermek jogai és legfőbb érdekei legyenek az irányadóak, emellett figyelembe kell venni, hogy a fogvatartottak gyermekei nem követtek el semmiféle bűncselekményt, és a szülők által elkövetett vagy vélelmezett

elkövetett cselekmények alapján nem lehet őket úgy kezelni, mintha összeütközésbe kerültek volna a törvénnyel,

- mindennemű diszkrimináció nélkül, függetlenül a szülő jogi helyzetétől, minden gyermek egységesen élvezheti az Egyesült Nemzetek Gyermekei Konvenciójának védelmét, beleértve a legfőbb érdekeik védelmét is, a jogot a fejlődésre, a jogot a nézeteik tiszteletben tartására és a jogot a szülővel történő személyes, közvetlen és rendszeres kapcsolattartásra,
- szükségszerű a gyermek jogainak és szükségleteinek a védelme az érzelmi alapon nyugvó, folyamatos kapcsolattartásra a fogvatartott szülővel, akinek joga és kötelessége a szülői minta biztosítása és a pozitív tapasztalatok megosztása a gyermekével,
- a gyermek, a család, a szülő-gyermek kapcsolat és a fogvatartott szülő szerepe támogatásra szorul a fogvatartás előtt, közben és után is. Minden beavatkozásnak és intézkedésnek, amelyek a fogvatartott szülő és gyermeke kapcsolatát támogatják diszkriminációtól és megbélyegzéstől mentesnek kell lennie,
- figyelemfelhívás, kulturális változás és szociális integráció szükséges ahhoz, hogy a szülő fogvatartásával kapcsolatos előítéletet és megbélyegzést le lehessen küzdeni.

Hatály

Jelen ajánlás érvényes minden fogvatartott gyermekére, beleértve azokat a csecsemőket is, akik börtönkörülmények között élnek.

II. Alapelvek

1. A fogvatartottak gyermekeit minden esetben az emberi jogaik és a sajátos helyzetüknek és szükségleteiknek megfelelően kell kezelni. Biztosítani kell a lehetőséget arra, hogy ezek a gyermekek direkt vagy indirekt formában kifejezhessék a véleményüket azokkal a döntésekkel kapcsolatban, amelyek kihatással vannak az életükre. A gyermekek védelmét biztosító intézkedéseknek magukban kell foglalniuk a gyermek legfőbb érdekének, valamint a családi- és a magánéletének a védelmét, továbbá a fogvatartott szülőt támogató intézkedéseket a fogvatartás megkezdésétől a szabadulás után terjedő időszakig.
2. Abban az esetben, ha szabadságvesztés büntetés kerül kiszabásra, valamennyi érintett gyermek jogát és legfőbb érdekeit figyelembe kell venni, továbbá felül kell vizsgálni az

alternatív szankciók kiszabásának a lehetőségeit, különösen abban az esetben, ha a szülő az elsősorú gondviselő.

3. Minden olyan esetben, ha szülő fogvatartásba kerül, különös megfontolást igényel olyan intézetben történő elhelyezése, amely közel helyezkedik el a gyermekeihez.
4. Abban az esetben, ha a fogvatartott személy átszállításáról kell döntenie egy másik államba, vagy államból, ahol a gyermekei tartózkodnak, meg kell fontolni a gyermek legfőbb érdekét az átszállítás rehabilitációs céljainál.
5. A büntetés-végrehajtási szervezetnek törekednie kell arra, hogy begyűjtsön és egyeztessen minden a fogvatartott gyermekeire vonatkozó fontos információt a befogadás során.
6. A nemzeti hatóságok törekedjenek arra, hogy megfelelő erőforrásokat biztosítsanak azon állami ügynökségeknek és civil szervezeteknek, amelyek támogatják a fogvatartottak gyermekeit és a családtagjaikat annak érdekében, hogy hatékonyan kezelni tudják a hozzátartozó fogvatartásából eredő speciális helyzetüket, beleértve az esetleges logisztikai vagy anyagi támogatást a családi kapcsolatok fenntartása céljából.
7. Megfelelő mértékben kerüljön biztosításra képzés a gyermekekkel kapcsolatos jogszabályokról, gyakorlatokról és eljárásokról azon állománytagok számára, akik közvetlen kapcsolatba kerülnek fogvatartott szülőkkel és a gyermekeikkel.

III. Rendőrségi őrizet, bírói elrendelések és ítéletek

8. A rendőrség részéről minden esetben képezze megfontolás tárgyát, hogy az elfogás megvalósítása milyen hatással lehet a helyszínen tartózkodó gyermekre. Ilyen esetekben – amennyiben megvalósítható – az elfogást célszerű akkor végrehajtani, amikor nincs jelen gyermek, illetve, ha a helyszínen tartózkodik, akkor ez a tény minden esetben kerüljön figyelembe vételre.
9. A kapcsolattartást érintő szigorítások alkalmazásánál, minden esetben kerüljön figyelembe vételre a gyermek kapcsolattartáshoz fűződő joga.
10. A bírói függetlenség teljes körű figyelemben tartásával – a bírói határozat vagy ítélet kiszabásánál -, abban az esetben, ha az egy gyermekes szülővel szemben történik, a döntés gyermekre vonatkozó következményei és hatásai minden esetben kerüljenek mérlegelésre. A bíróság - lehetőség szerint – mérlegelje a lehetőségét a letartóztatás mellőzésének vagy a felfüggesztett börtönbüntetés kiszabásának illetve közösségi szankciók vagy intézkedések alkalmazásának.

11. A gyermek életében meghatározó események (pl.: iskolakezdés, születésnap, kórházi kezelés) – lehetőség szerint – kerüljenek figyelembe vételre az intézetelhagyással járó eltávozások megítélésénél.

IV. A végrehajtás körülményei

Befogadás

12. A befogadásra kerülő gondviselő személyek, a befogadást megelőzően vagy a befogadási eljárás során kapjanak lehetőséget arra, hogy a gyermek érdekeinek leginkább megfelelő elhelyezést biztosíthassák.
13. A befogadás során a büntetés-végrehajtás dolgozói dokumentálják, hogy a fogvatartottnak van-e gyermeke, hány évesek és ki látja el a gondviselői feladataikat. Ezt az információt a végrehajtás során – lehetőleg – folyamatosan frissítik.
14. Befogadás, illetve a fogvatartott szállítása során a büntetés-végrehajtás nyújtson segítséget az ezt igénylő fogvatartottak számára, annak érdekében, hogy értesíthessék a gyermekeiket (és azok gondviselőit) a tartózkodási helyükről, vagy más módon biztosítsák az értesítést.
15. A büntetés-végrehajtási intézet a lehetőségeihez mérten biztosítson támogatást és információt a kapcsolattartásról, a látogatófogadás lehetőségeiről és a belső szabályozókról a gyermekek számára is közérthető formában továbbá idegen nyelveken is.

Elhelyezés, kommunikáció, kapcsolattartás és látogatások

16. A fogvatartottak elhelyezése során az igazságügyi adminisztratív és biztonsági szempontokon túl, a végrehajtási helyszín kijelölésénél – lehetőség szerint – a gyermek legfőbb érdekei is kerüljenek figyelembe vételre úgy, hogy azok támogassák a szülő-gyermek kapcsolattartását és a látogatást, aránytalanul nagy anyagi megterhelés vagy földrajzi távolság megtétele nélkül.
17. A gyermeknek - a lehetőségek függvényében - lehetőleg a befogadást követő egy héten belül legyen lehetősége a látogatásra, azt követően pedig meghatározott rendszerességgel. A gyermek-barát látogatások heti rendszerességgel kerüljenek engedélyezésre, illetve nagyon fiatal gyermekek számára akár gyakrabban, rövidebb időtartamban.
18. A látogatófogadások biztosítása során a gyermekek egyéb programjai (iskolalátogatás) is kerüljenek figyelembe vételre. Amennyiben a heti gyakoriságú látogatások nem

megvalósíthatóak, arányosan hosszabb és intenzívebb szülő-gyermek kapcsolatot lehetővé tevő látogatások kerüljenek biztosításra.

19. Abban az esetben, ha a gyermek aktuális gondviselője számára nem megoldható, hogy a gyermeket elkísérje a látogatófogadásra, alternatív lehetőségek feltérképezése javasolt (pl.: képesítéssel rendelkező szakember, a témában jártas szervezet vagy egyéb megfelelő segítség bevonása).
20. A gyermekek számára a büntetés-végrehajtási intézetekben célzottan kerüljenek kialakításra olyan helyiségek a várakozás és a látogatófogadás során, ahol biztonságban érezhetik magukat és ahol tiszteletben tartják őket (ételmelegítővel, pelenkacserére alkalmas bútorral, játékokkal, könyvekkel, rajzszerekkel, stb. ...). A látogatófogadás során olyan környezet kerüljön kialakításra, amely elősegíti a játékot és az együttműködést a szülővel. Megfontolásra javasolt a látogatófogadások engedélyezése és megszervezése az intézeten kívül, annak közvetlen szomszédságában, azzal a céllal, hogy a szülő-gyermek kapcsolat megmaradhasson, illetve fejlődhessen, és olyan mértékben közelíthessen a normál körülményekhez, amennyire csak lehetséges.
21. Intézkedések megtétele szükséges annak érdekében, hogy a látogató környezet kialakítása tiszteletben tartsa a gyermek méltóságát és a magánélethez való jogát, beleértve a speciális igényű gyermekeket is.
22. Abban az esetben, ha egy szülő az otthonától nagy távolságra kerül fogvatartásra, a látogatófogadásokat rugalmasan kell megszervezni, olyan formában, amely lehetővé teheti azt is, hogy a fogvatartottak összevonják a látogatási idejüket.
23. Minden olyan biztonsági vizsgálat, amely a gyermekekre irányul gyermekbarát módon kerüljön kivitelezésre, tiszteletben tartva a gyermek méltóságát, magánélethez valamint a fizikai és pszichológiai sérthetetlenséghez való jogát. Tilos a gyermekkel szemben tolakodó/megalázó ellenőrzéseket - beleértve a testüreg vizsgálatot is - elvégezni.
24. A fogvatartottakkal szemben a látogatást megelőzően elvégzett biztonsági vizsgálatok olyan formában kerüljenek végrehajtásra, amelyek figyelembe veszik az emberi méltóságukat és lehetővé teszik a gyermekkel kialakított pozitív kapcsolatot a látogatás során. Amennyiben erre lehetőség van, arra kell törekedni, hogy a látogatófogadó helyiséget először a gyermek hagyja el, tekintettel arra, hogy ez a helyzet felkavaró lehet néhány gyermek számára. Abban az esetben, ha a fogvatartottak formaruhát viselnek a látogatófogadás során, a fogvatartotti ruházat ne sértse a személyes méltóságukat, főleg a gyermekükkel történő látogatófogadás során.

25. A nemzeti szintű szabályozásoknak megfelelően a közvetlen személyes találkozásokon túl az információs és kommunikációs eszközök bevonása is kerüljön támogatásra (videó konferencia, mobil- és egyéb telefonrendszerek, beleértve a webcam és chat funkciók használatát, stb.) amelyek ne igényeljenek túlzó költségeket. A fogvatartott szülők – lehetőség szerint – kapjanak segítséget a gyermekükkel történő kapcsolattartás elősegítésére, amennyiben ők ezt nem engedhetik meg maguknak. A fenti módszerek bevonását soha nem szabad egyfajta alternatívaként kezelni a személyes találkozás kiváltására.
26. A telefonhívások kezdeményezésére, fogadására és egyéb kommunikációs lehetőségek használatára vonatkozó szabályokat rugalmasan kell alkalmazni annak érdekében, hogy azok a kapcsolattartást a lehető legnagyobb mértékben támogassák. Amennyiben megvalósítható a gyermekek is kezdeményezhessenek telefonhívást a szülő felé.
27. Támogató intézkedések megtétele szükséges abban az esetben, ha a szülő szeretne aktívan részt venni a gyermeke nevelésében, beleértve az iskolával, egészségügyi és jóléti szolgálatokkal történő kapcsolattartást és a döntéshozatalt. Kivéve akkor, ha a gyermek legfőbb érdeke ezzel ellentétes.
28. A szülő-gyermek kapcsolat magában foglalhatja a hosszabb látogatásokat speciális alkalmakkor (anyák napja, apák napja, év végi ünnepek, stb.) és egyéb alkalmakat is, amelyek a szülő-gyermek kapcsolatot erősítik a normál látogatófogadások mellett. Megfontolásra érdemes a különleges alkalmakhoz köthető látogatófogadások során a személyi állomány ruházatának olyan módon történő meghatározása, könnyítése amely hatékonyabban elősegíti a normalizáció elvének az érvényesülését.
29. Amennyiben megvalósítható és nem ellentétes a gyermekek legfőbb érdekével, megfelelő felnőtt részvételével és támogatásával fel kell ajánlani a lehetőségét annak, hogy a gyermekek meglátogathassák vagy más módon információt szerezhessenek (fénykép) azokról a területekről ahol a fogvatartott szülő tartózkodik, beleértve a zárkáját is.
30. Különleges intézkedések bevezetése indokolt abból a célból, hogy a szülők motivációt és támogatást kapjanak abban, hogy értelmes kapcsolatot tarthassanak fel a gyermekeikkel a fogvatartás során is. A szülő-gyermek kapcsolattartását korlátozó intézkedéseket csak különösen kivételes esetben és a lehető legrövidebb ideig lehet elrendelni annak érdekében, hogy enyhíthetőek legyenek a gyermeket érő negatív hatások és a gyermekek érzelmi kötődéshez és folyamatos kapcsolattartáshoz való jogai ne sérüljenek.

31. A gyermekek közvetlen kapcsolattartáshoz való jogát a szülővel szemben kiszabott fegyelmi büntetések során is figyelembe kell venni. Abban az esetben, ha a fogvatartás körülményei olyan mértékben szigorúak, hogy nem teszik lehetővé a közvetlen kapcsolattartást, további intézkedések szükségesek annak érdekében, hogy támogassák a szülő-gyermek kapcsolatot.

Intézetelhagyás

32. Annak érdekében, hogy a gyermek megóvásra kerüljön a rideg börtönkörnyezettől, hogy felkészülhessen a szülő hazatérésére, illetve, hogy a szülei fontos családi eseményeken jelen lehessenek – lehetőség szerint – intézetelhagyás biztosítása indokolt. Ez különösen fontos a szabadulást megelőző időszakban, annak érdekében, hogy a szülő teljes körűen felkészülhessen a szülői szerepére és az azzal járó felelősségre.

Rend, biztonság

33. A gyermekek védelmének az érdekében, a hatóságoknak minden eszközzel erősíteni kell a kölcsönös tiszteletet és toleranciát, valamint meg kell előznie a káros/ártó magatartásformákat a fogvatartottak, a gyermekek, a családtagjaik, a személyi állomány, illetve minden más, a börtönbe látogató személy vonatkozásában. A megfelelő szintű rend és biztonság kialakítása - beleértve a dinamikus biztonság alkalmazását is - elősegít minden olyan erőfeszítést, amely a támogató és pozitív börtönkörnyezet kialakítását célozza.

Csecsemők a börtönben

34. A gyermekek legmagasabb szintű egészségügyi ellátáshoz fűződő jogának biztosítása érdekében, megfelelő mértékű szülés-előtti és szülés-utáni egészségügyi, felvilágosító és ellátási információ biztosítása szükséges a fogvatartott anya számára. A várandós nőknek legyen lehetőségük a börtönön kívüli kórházban megszülni a gyermeküket. A kényszerítőeszközök használata tilos a vajúdnő esetében, szülés alatt és azonnal szülés után. Az elhelyezési körülményeknek – a lehetőségek függvényében – mind a szülést megelőző, mind a szülést követő időszakban, tiszteletben kell tartaniuk az egyének kulturális különbözőségét.
35. Azt a gyermeket, akit börtönbüntetését töltő anya szült, ingyenesen és késedelem nélkül regisztrálni kell és el kell látni a nemzeti szabályozásnak megfelelő születési anyakönyvi kivonattal. Az anyakönyvi kivonatban nem lehet arra vonatkozó utalás, hogy a gyermek börtönben született.
36. A csecsemők abban az esetben maradjanak börtönkörnyelmények között, amennyiben az megegyezik a legfőbb érdekükkel és a nemzeti jogszabályi háttér erre lehetőséget biztosít. Az ezzel kapcsolatos döntések minden esetben egyedi mérlegelést követően

történjenek meg. A fogvatartott szülők börtönben lévő gyermekeit nem lehet fogvatartottnak tekinteni. Ugyanazokat a jogokat és – lehetőség szerint – ugyanazt a szabadságot kell nekik biztosítani, mint bármelyik más gyermeknek.

37. A börtönben lévő gyermekek elhelyezési körülményeinek - beleértve az életteret és az alváshoz használt körülményeket is - gyermekbarátnak kell lenniük, valamint:

- biztosítani kell, hogy a gyermek biztonsága és legfőbb érdeke elsődleges fontosságú legyen, ugyanúgy, mint a jogai, beleértve a fejlődéshez, játékhoz, megkülönböztetés-mentességhez és az egyéni vélemény kifejezéséhez fűződő jogait,
- a gyermek jólétének biztosítása és az egészséges fejlődésének a támogatása, - beleértve a gondoskodást az egészségügyi ellátásról - valamint megfelelő szakemberek biztosítása a fejlődés nyomon követésére, együttműködve a helyi egészségügyi szolgálatokkal,
- biztosítani kell, hogy a gyermekek kijuthassanak a börtönben lévő szabadtéri területekre és megfelelő felügyelet mellett elhagyhassák az intézetet, valamint óvodába járhatnak,
- a szülő-gyermek kapcsolat támogatása, elősegíteni, hogy a szülő-gyermek kapcsolat a lehetőségekhez képest normális módon fejlődhessen, lehetőséget biztosítani a szülők számára, a szülői felelősségük gyakorlására és biztosítani, hogy a szülő minél több időt tölthessen a gyermekével,
- a gyermekükkel élő fogvatartottak támogatása és a szülői kompetenciáik fejlesztésének elősegítése, lehetőség biztosítása arra, hogy gondoskodhassanak a gyermekeikről, ételt készíthessenek számukra, útba indíthassák őket az óvodába és időt tölthessenek közös játékkal, mind az intézeten belül, mind pedig szabadtéren,
- amennyiben megvalósítható, biztosítani annak a lehetőségét, hogy a gyermekek ugyanolyan szintű szolgáltatásokhoz juthassanak hozzá, amelyek a helyi közösségben rendelkezésre állnak, valamint a gyermekek neveléséhez biztosított körülmények a lehető legjobban közelítsenek a szabad élethez,
- biztosítani az intézeten kívül élő házastárssal, partnerrel, családtagokkal történő kapcsolattartást, amennyiben az nem ellentétes a gyermek legfőbb érdekével.

38. A szülőtől történő elválasztás időpontjáról szóló döntést minden esetben egyéniesített elemzés előzze meg – a gyermek legfőbb érdekének figyelembevételével – a vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint.
39. A gyermekek szabad körülmények közé történő áthelyezése kellő körültekintéssel történjen, abban az esetben, ha az elhelyezés körülményei megnyugtató módon rendeződtek, illetve – külföldi állampolgár esetén – egyeztetés történt a külképviselettel is.
40. Miután a gyermek áthelyezésre került a fogvatartott szülőtől a családtagjaihoz, rokonaihoz vagy más megfelelő környezetbe, maximális lehetőséget kell biztosítani számukra, hogy a fogvatartott szülővel – alkalmas körülmények között – találkozhassanak, kivéve, ha ez nem szolgálja a gyermek legfőbb érdekét.

Reintegrációs terv, szabadulásra felkészítés

41. A pozitív szülői szerep kialakítása érdekében a reintegrációs terv tartalmazzon olyan programokat és beavatkozásokat, amelyek segítik a pozitív szülő-gyermek kapcsolat kialakítását. A speciális programok tartalmazzák a szülői szerep fenntartását a szabadságvesztés alatt, a börtönártalmak csökkentését a gyermekekre vonatkozóan, a konstruktív szülő-gyermek kapcsolat fenntartását és megerősítését, valamint a fogvatartottak és a gyermekeik felkészítését a szabadulásra.
42. A hatékony szülő-gyermek kapcsolat kialakításának elősegítése érdekében a büntetés-végrehajtás a lehető legnagyobb mértékben használja ki az intézetelhagyás, nyitott börtön, félutas ház, elektronikus távfelügyelet és egyéb közösségi központú programok által nyújtott lehetőségeket, annak érdekében, hogy megkönnyítsék az átmenetet a szabad életbe, illetve, hogy csökkentsék a bebörtönzéssel járó megbélyegzést, illetve, hogy a lehető leghamarabb újraépítsék a családi kapcsolatokat és minimalizálják a szülő fogvatartásának negatív hatásait a gyermekekre.
43. Ugyanezen okokból a korai szabadításra vonatkozó döntések elbírálása esetén a szülői szerepvállalásra és a hatékony családi reintegrációra vonatkozó szempontok is kerüljenek figyelembevételre.

Folyamatos ellátás

44. A gyermek egészséges fejlődésének biztosítása és a hatékony reintegráció érdekében, szükséges, hogy a büntetés-végrehajtás, a pártfogó felügyelet valamint egyéb speciális szervezetek támogatást nyújtsanak. A büntetés-végrehajtás, együttműködve a pártfogói szolgálattal, a szociális jóléti szolgálatokkal, a helyi közösségekkel és civil szervezetekkel dolgozzon ki hatékony reintegrációs programokat, amelyek figyelembe veszik a szülői szerepbe történő visszailleszkedés speciális kihívásait.

Jogi normák fejlesztése

45. Minden újonnan kialakításra és bevezetésre kerülő jogszabályban vagy intézkedésben, amelyek a büntetés-végrehajtást érintik, a szülő-gyermek kapcsolat fontossága kerüljön rögzítésre a gyermekek jogai és szükségletei alapján.

V. A gyermekekkel valamint a fogvatartott szüleikkel dolgozó személyi állomány

46. A gyermekekkel valamint a fogvatartott szüleikkel dolgozó személyi állomány minden esetben vegye figyelembe a gyermekek és szülők jogait és a méltóságát. A büntetés-végrehajtási intézetek – a lehetőségeik függvényében – válasszanak és jelöljenek ki egy „gyermek és családi kapcsolattartót”, akinek a feladata a gyermekek és fogvatartott szülei támogatása, gyermekbarát látogatófogadás lebonyolítása, információ és segítség nyújtása, különösen azon gyermekek számára, akik újonnan szembesülnek a börtönkörnyezettel. További feladata a kapcsolattartás a megfelelő intézményekkel, szakemberekkel és szervezetekkel minden olyan témában, amely a gyermekekkel és a fogvatartott szülővel kapcsolatos.
47. A fogvatartott szülőkkel és a gyermekekkel kapcsolatban álló személyi állomány számára speciális felkészítés szükséges az alábbi témakörökben: a gyermekek jogainak és szükségleteinek tiszteletben tartása, a fogvatartás hatása a gyermekekre és a szülői szerepre, a fogvatartott szülők és gyermekek számára biztosítható támogatások köre, a bebörtönzéssel járó problémák megértése, a látogatófogadások gyermekbarát módon történő átalakítása, illetve az egyes biztonsági intézkedések (pl. motozás) gyermekbarát módon történő végrehajtása.
48. Annak érdekében, hogy a fogvatartott szülőknek és a gyermekeknek nyújtott támogatás, a védelem és gondoskodás hatékonysága és minősége biztosítható legyen, a személyi állomány képzési programjainak valós tapasztalaton kell alapulniuk, meg kell felelniük a gyermekekre vonatkozó aktuális nemzeti jogszabályi környezetnek és gyakorlatnak valamint a nemzetközi emberi jogi jogszabályoknak és sztenderdeknek. Indokolt a fenti programok rendszeres felülvizsgálata.

Együttműködés a társszervek között

49. Az érintett hatóságok alakítsanak ki olyan szektorok közötti együttműködést, amely hatékonyan elősegíti, támogatja és védelmezi a fogvatartott szülők gyermekeinek a jogait valamint legfőbb érdekeit. Az együttműködés térjen ki a pártfogói szolgálatra, helyi közösségekre, iskolákra, egészségügyi és gyermekjóléti intézményekre, a rendőrségre, a gyermekek jogaival foglalkozó országgyűlési biztosra, valamint minden egyéb a gyermekek jogaival foglalkozó intézményre és civil szervezetre.

VI. Felügyelet

50. Az érintett minisztériumok, a gyermekek jogaival foglalkozó országgyűlési biztos, valamint egyéb, a gyermekek jogvédelmét ellátó szervezet ellenőrizze és készítsen rendszeres jelentést, - valamint indokolt esetben kezdeményezzen intézkedést - a fogvatartott szülők gyermekei (beleértve a börtönben élő csecsemőket is) jogainak és érdekeinek védelme érdekében.

VII. A gyermekbarát gyakorlatokkal és szabályozással kapcsolatos kutatás és értékelés

51. Több szervezet képviselőit és a fogvatartottak gyermekeit is magukban foglaló szakértői csoportok megalakítása szükséges annak érdekében, hogy elemezzék és értékeljék azt, ahogyan a fogvatartottak gyermekeik megélik a szülő fogvatartását valamint a kapcsolattartást és tegyenek javaslatot az aktuális gyakorlatok és jogszabályok fejlesztésére.
52. A büntetés-végrehajtástól és a gyermekjóléti szolgálatoktól származó statisztikai adatok folyamatos gyűjtése és publikációja szükséges a fogvatartott szülők gyermekeinek létszámadataira és a jó gyakorlatokra vonatkozóan.
53. Megfelelő anyagi erőforrások biztosítása szükséges a fogvatartottak gyermekeivel kapcsolatos kutatások elvégzésére, annak érdekében, hogy azok támogassák a jogszabályok fejlesztését és a jó gyakorlatok elterjesztését.
54. Folyamatosan indokolt a hazai és nemzetközi gyermekbarát gyakorlatok és szabályozások bevezetésének a felülvizsgálata és értékelése. A felülvizsgálatban részt vehetnek az érintett minisztériumok, a büntetés-végrehajtás, a szociális szolgálatok, a gyermekek jogainak védelmével foglalkozó országgyűlési biztos valamint egyéb emberi jogi és civil szervezetek.

VIII. Együttműködés a médiával

55. A médiának biztosított információ során minden esetben kerüljön figyelembe vételre a gyermekek és a szülei magánszférájának a védelme, beleértve az adatvédelmi rendelkezéseket is. Minden, a témával foglalkozó média megjelenés gyermek-barát módon kerüljön összeállításra.
56. A média, a szakértők köre és a társadalom egésze kapjon aktuális és megbízható információkat a fogvatartott szülők gyermekeinek a számáról valamint a velük kapcsolatos jó gyakorlatokról annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet a

problémára és ezáltal egyben elkerülhető legyen az érintett gyermekek megbélyegzése.

NEM HIVATALOS FORDÍTÁS